

Adviesnotitie boomgaard achter Dorpsstraat 26, Schoonrewoerd

De Noachschool aan de Kerkstraat 3a te Schoonrewoerd wil graag uitbreiden in noordelijke richting. Op de locatie van de gewenste uitbreiding is nu een boomgaard met cultuurhistorische waarde die is beschermd door middel van de dubbelbestemming 'Cultuurhistorie' in het bestemmingsplan Schoonrewoerd Dorp.

Vanwege de dubbelbestemming mogen op deze gronden in beginsel geen gebouwen worden gebouwd. Het college van B&W kan alleen van dit verbod afwijken na een schriftelijk advies van een cultuurhistorisch deskundige waarin is aangetoond dat de voorgenomen ontwikkelingen de aanwezige cultuurhistorische waarden niet onevenredig zullen of kunnen schaden.

Dit schriftelijke advies is opgesteld door Bureau Helsdingen uit Vianen (*Cultuurhistorisch onderzoek: Boomgaard achter Dorpsstraat 26 te Schoonrewoerd*, 13-07-2022). De conclusie van dit rapport is dat de voorgenomen ontwikkeling (variant 1, zie afbeelding volgende pagina) de cultuurhistorische waarden van de boomgaard en de oorspronkelijke dorpsstructuur onevenredig zal schaden. Bureau Helsdingen gaf als aanbeveling mee dat een uitbreiding in noordwestelijke richting of in de hoogte, waarbij de boomgaard wordt ontzien, vanuit cultuurhistorisch oogpunt wel voorstelbaar is omdat op deze wijze de cultuurhistorische waarden en de herkenbaarheid van de dorpsstructuur niet onevenredig geschaad kunnen worden. Dit advies is door de auteur van het rapport mondeling toegelicht op 7 juli waarna is besloten om nieuwe varianten uit te werken, rekening houdend met de adviezen vanuit cultuurhistorie.

Deze varianten zijn inmiddels uitgewerkt en besproken op 21 september 2022. Tijdens dit gesprek zijn in totaal drie scenario's (variant 2, 3 en 4) besproken. Over variant 3 werd geconstateerd dat deze variant compacter is, de boomgaard meer ontziet en vanuit cultuurhistorie een verbetering ten opzichte van variant 1 betekent. Echter werd ook geconstateerd dat ook voor deze variant een significant stuk van de boomgaard plaats zal moeten maken ten behoeve van de school, waarmee de cultuurhistorische waarden van de boomgaard, zij het niet onevenredig, geschaad worden.

Varianten 2 en 4 schaden de aanwezige cultuurhistorische waarden in veel mindere mate. Bij deze ontwerpen wordt de boomgaard grotendeels ontzien en is de aantasting van de cultuurhistorische waarden van de boomgaard dermate beperkt dat van onevenredige schade geen sprake is. Ook blijft de oorspronkelijke dorpsstructuur in deze varianten herkenbaar. Wel werd als advies meegegeven om te onderzoeken of in deze scenario's meer richting de perceelsgrens met Dorpsstraat 22 en 24 gebouwd kan worden zodat de boomgaard nog meer kan worden ontzien.

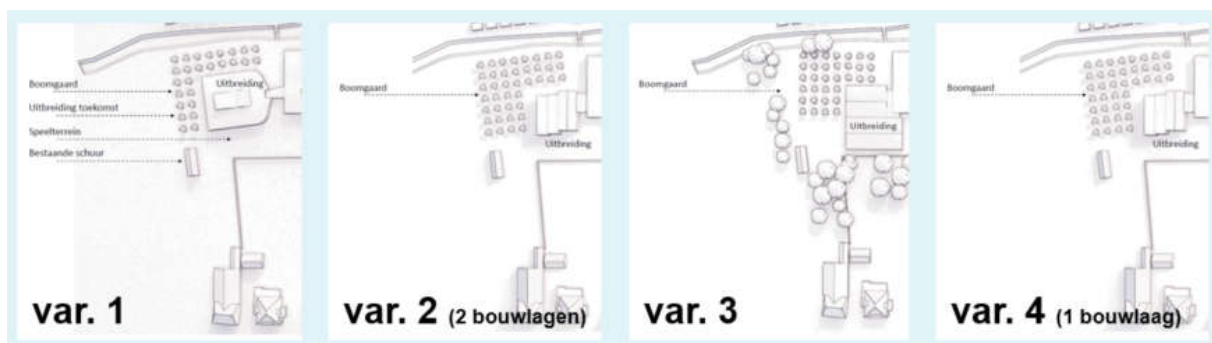
Varianten 2 en 4 hebben overigens dezelfde plattegrond. Het verschil tussen beide varianten is dat variant 3 één bouwlaag en variant 4 twee bouwlagen heeft. Vanuit cultuurhistorisch oogpunt bestaat er geen voorkeur voor één van beide scenario's omdat cultuurhistorie gaat over het behoud van bestaande cultuurhistorische waarden. Voor de aanwezige cultuurhistorische waarden maakt de hoogte van de nieuwe aanbouw aan de Noachschool geen verschil.

Na aanleiding van het overleg in september 2022 zijn door de architect nieuwe varianten uitgewerkt die door alle betrokkenen op locatie zijn besproken op 15 december 2022. Tijdens dit overleg zijn alle betrokken partijen tot de overeenstemming gekomen dat het ontwerp voldoende

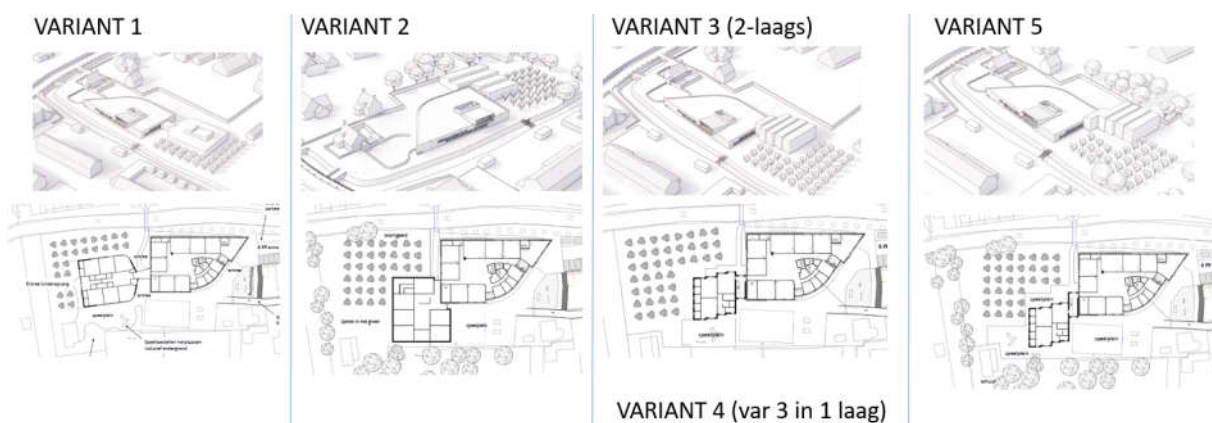
rekening houdt met de cultuurhistorische waarden van de boomgaard als de uitbreiding zo veel mogelijk in de hoek zonder beplanting wordt gerealiseerd en als minstens 75% van de boomgaard behouden blijft. Met dit uitgangspunt is een nieuwe variant uitgewerkt, die op 11 januari 2023 is besproken. In dit ontwerp bleef de cultuurhistorische waarde van de boomgaard voldoende behouden. Ook de oorspronkelijke dorpsstructuur van Schoonrewoerd blijft in dit ontwerp herkenbaar. Een aspect wat vanuit cultuurhistorisch oogpunt zeer wenselijk is, is dat de schuur achter Dorpsstraat 26 behouden blijft en door de school in gebruik genomen gaat worden als berging. Ook deze schuur is van cultuurhistorische waarde.

Een verdere voorwaarde voor de goedkeuring van het ontwerp is dat het terrein verder niet versteend. Een strook verharding direct langs de bebouwing is het maximaal toelaatbare. Als er verder paden aangelegd moeten worden door de boomgaard, kan dit het best met boomschors of ander organisch materiaal.

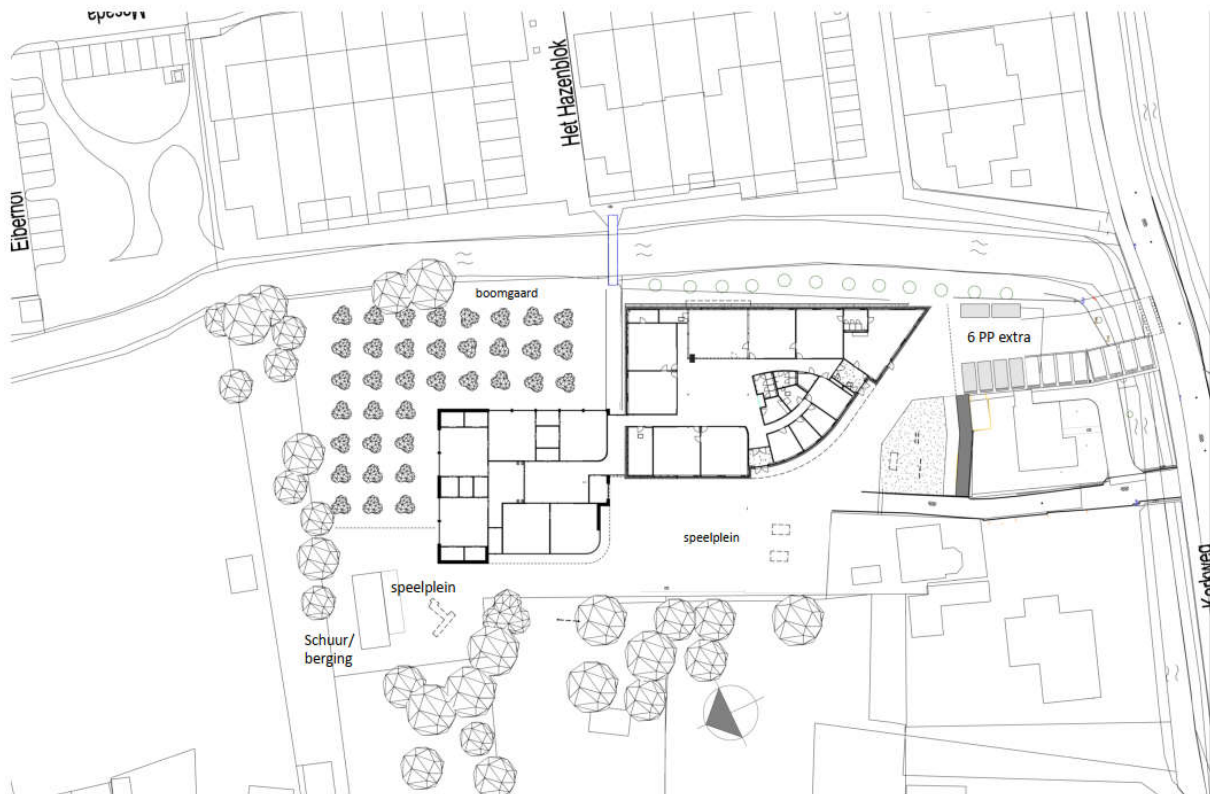
Het is onvermijdelijk dat tijdens de bouwwerkzaamheden enkele bomen gerooid moeten worden. Dit is an sich geen inbreuk op de cultuurhistorische waarde; deze betreft namelijk de aanleg als geheel. Om de aanleg herkenbaar te houden, is het voldoende om het aantal gerooiden bomen her te planten volgens het ritme van de boomgaard. Dit mogen ook nieuwe bomen zijn; de individuele bomen zijn namelijk niet cultuurhistorisch waardevol. Wel is het van belang dat de juiste soorten worden herplant.

Afbeelding 1: de vier verschillende varianten die in september 2022 zijn besproken.

Afbeelding 2: de vijf varianten die in december 2022 zijn besproken.

04-01-2023

Afbeelding 3: Het definitieve ontwerp.